

Bréfa- og málasafn 1969, fyrsti hluti

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Forsætisráðherra – Bréf – Bodil Begtrup – G.A. Wagner – Edward N. Stanley – Eggert Stefánsson – Harald L. Graham – Gustav Pretrén – Jim Johnson – Tønnes Andenæs – N. Vazhnov – Olav F. Ellerup – *Pravda, Soviet-Gelgian Communique* – *Kolding Folkeblad*

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-36, Örk 1

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

NORDISKA RÅDET

SVENSKA DELEGATIONEN

FACK

103 10 STOCKHOLM 2

Stockholm den 25 september 1969.

Journal nr

Telegramadress NORDCOUNCIL

Telefoner Kanslichefen 11 84 99

Avdelningsdirektör 20 19 05

Byrådirektörer 11 92 79, 25 24 18

Redaktören 11 11 99

Informations-

sekreteraren 10 08 10

Rekv. av tryck 22 95 60/256

Statsminister Bjarni Benediktsson

Reykjavik

Käre vän!

Inför det förestående statsminister- och presidiummötet den 3 - 4 november 1969 vill jag rikta Din uppmärksamhet på ett problem i samband med Nordek som särskilt berör Island.

Nordek-traktaten omfattar som bekant endast Danmark, Finland, Norge och Sverige. Nu har man i Nordek-traktaten indragit större delen av det kulturella samarbetet - det som omfattar forskning och undervisning - vilket samarbete i hög grad varit gemensamt för alla de fem nordiska länderna inklusive Island. Vid överläggningar i rådets kulturutskott kom det att framstå som i hög grad oegentligt att på detta sätt Island uteslutes från ett sedan länge pågående livaktigt samarbete.

Mitt förslag till lösning av detta problem är att artiklarna i Nordek-traktaten (kap. 15 - 16) utbrytes och bildar en särskild traktat, vilken omfattar alla fem länderna. Likartade problem möter med avseende på det föreslagna ministerrådet. Detta skall enligt Nordek avse endast fyra länder, medan Nordiska organisationskommittén preliminärt tänkt sig ett ministerråd, som skall utgöra regeringarnas samarbetsorgan i förhållande till Nordiska rådet, bör bestå av representanter för alla fem länderna. Denna fråga kommer upp på Nordiska organisationskommitténs nästa möte den 8 - 9 oktober i Stockholm.

Jag återkommer senare med ytterligare material till belysning av hit-hörande problem, som gäller Islands ställning i det nordiska samarbetet om Nordek antages. På grund av andra konferenser kan jag först återkomma om ett tiotal dagar, men jag har redan nu velat rikta din uppmärksamhet på frågan.

Om tillgång
Gustaf Petré
Gustaf Petré

Kopia: avdeln.chefen i statsministeriet,
Gudmundur Benediktsson

Johs. Andenæs

Þegit málfræðingur 10/6'69.

Kjære Bjarni Benediktsson,

Jeg ser at du er
anmeldt til juristeksamen,
sido i august. Min hustru
og jeg ville sette stor pris
på at se dig og fru
til middag 14. august

kl. 18³⁰

Med varm tilhilsen
Johs. Audmunds

Adresse: Mllumveien 17, Oslo 2

Antrekk: Smoking

Óseo

5. VI. 1969

Kære Bjarni,

Afsender Tak for det Brev
og Jens smukke Tillykke
til at bruge Jer i Sommer.

Kære Ven, vi kan tro, vi
gerne vilde have få Tak og
hoppe på Maskinen med
det samme. Tak til op-
leve Island igen! Men
ok, vi er banded af saa

mange Engagementer og
Ejendomme i Norge i Juni og
Juli, og i August maaned
skal jeg til forskellige Stæder
og Samfundene i Lan-
mark, saa derom det bliver
aldrig ikke muligt. Jeg
troer, du vil forstaa, at
jeg maa - og ogsaa gerne
vil - lase Land og Folk
at kunde her og det lader
sig nu bedst gøre i denne

lyse Tid. Men Tak endnu
engang, at I tænke paa
os, vi haaber oprigtigt,
at det maa kunne lykkes
en anden Gang.

Jeg trormer, at du har
haft en meget besværlig poli-
tisk Tid i Vinter, og det
glæder mig at høre, at de
Væsen Vanskeligheder du
er overvundet. God Sigende
og du maa faa en dejlig

Velforðjendur Fannie - hildy
og þj sendan þu begge
manga góðu þeimur.

Þin trúgiveru þen

Scott

PAN AMERICAN WORLD AIRWAYS

HAROLD L. GRAHAM
VICE PRESIDENT-SERVICE

May 16, 1969

The Honorable Bjarni Benediktsson
Prime Minister
Haahlid 14
Reykjavik, Iceland

Dear Mr. Prime Minister:

May I apologize most sincerely for the inconvenience you were caused at Keflavik on May 8.

As you may know, your flight left the previous station late because of a mechanical problem. Inexplicably, our airport personnel in Keflavik were unaware that you would be taking the flight and as a result they did not notify your residence. The matter will be looked into as we certainly want to guard against a similar irregularity in the future.

I trust that your trip was otherwise satisfactory. We look forward to the pleasure of serving you again.

Sincerely,

A handwritten signature in cursive script that reads "Harold L. Graham".

6/6/1969.

E. N. STANLEY - CARY

"HOEKDUIN"

KATENBLANKING 7.
NOORDWIJK AAN ZEE
HOLLAND.

Dear Mr. Benediktsson,

I apologise for the tardiness of this letter, due entirely to having to go on from Reykjavik to Stockholm and then arriving back home to-day.

I was happy, indeed honoured, to have had the opportunity of meeting you and your very charming lady, knowing full well that both time and relaxation are so valuable to you both.

As you know I left Brussels early in February and thus missed the opportunity of meeting your son and the chance to reciprocate some of the kindness he displayed to my mother during her short stay in your country. Now that I know of his whereabouts I am asking my colleagues in Brussels to contact him with a view to seeing if there is anything they can do for him. Fortunately I shall myself be over there in early July so will not miss a second opportunity of meeting him and seeing if there is anything more that we can do for him.

As Mr Wagner is at present away on a trip I have not yet had the opportunity of personally conveying to him your very best wishes, but have advised his secretary of your message.

I would like you to know in all sincerity how much I enjoyed and appreciated my brief stay in Iceland. Thanks to Mr. Haccgrímsson's extreme kindness and hospitality I was able to see a great deal in so short a time. My personal impressions were such that I am already planning hopefully to return for a short holiday towards the end of August when I hope I shall have the honour of renewing our acquaintance.

In the meantime may I express my deep thanks for your very kind hospitality and delightful company

Yours Sincerely,
Edward Stanley-Cary

1. vinterdag
1969

Kjære Sigrider og Bjarni
Endelig har Island fått sin representant i det norske Storting.
Det var jo på tide!

Ja nå er jeg vel installert på Stortinget. Jeg
deler kontor med en hyggelig partifelle og alt
er bra. En stor overgang er det jo. På grunn
av stillingen 76-74 får du ikke lov å forlate
Fugby Tingbygningen uten ettes spesiell tillatelse
fra innviskeren. Det er slutt på det frie
liv da jeg ikke spurte om hva jeg
ville.

Alle stortingsmenn skal være medlem av en
av stortingets komiteer. Som ønske hadde jeg
satt opp Kirke- og undervisningskomiteen og
det var et flertall i valgkomiteen for at jeg
skulle komme dit.

Så hadde jeg en samtale med Bratteli hvor
han ba meg gå inn i samferdselskomiteen (
(veier, ferger, ruteskip, tog, lufttrafikk, Tele-kommunikasjon).
Hav en at en profesjonel politiker ikke burde være
en spesialist, men ha erfaring fra mange felter. Videre
at AP hadde spesialister innen samferdselskomiteen
på Tog, jernbaner og rulleveier, men at ingen

Kontoret mitt,
velkommen!

Jeg følger meg important med et slikt brev-papir.

(2)

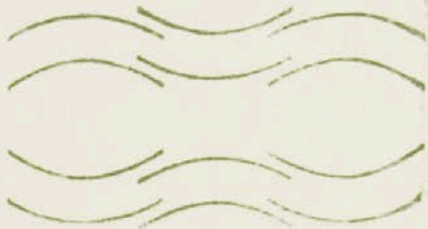
i komiteen så på samferdsel som et hele, og at
plasing av flyplasser og motorveier avgjorde
~~det for~~ hvor nordmenn skulle bo i framtida.
Jeg sa jeg ikke hadde lyst, men han sa det
var et personlig rømeråd og at jeg burde sove
på det ~~for~~ jeg svarte. Neste morgen sa jeg ok.

Nå prøver jeg å finne meg til rette. Det har
jeg ikke gjort enda. Jeg min tenke på den
gamle livserfarne engelske bestemor. Hun ga
sin datter, som skulle ut i krigen som lotté,
følgende råd med på krigstien: "Pot deg
aldri opp i en situasjon som fører til at du
kan bli voldtatt, men er voldtakt uunngåelig
"so just relax and enjoy it". Vel ^{do} relax, but
do not entirely enjoy it.

Vi har ellers hatt besøk av dere (ikke mine!)
gode rømer astronautene. Det var stor stas.
Jeg likte ikke på den denne gangen heller, nå
kan det være det samme!

Gratulerer med Björn, da Henry og jeg
var i Roma kom vårt telegram dessverre for sent
til byttipset. Er vi ikke gode i italiensk.
Hilsen Tomes

PT
ØRENINGEN
KREFT
500099

STOT
FOREI
K4
IRO 5

statsminister do. juris
Bjarni Benediktsson og frú
Haublídvegur
Reykjavík
Island

Sigrún hefur nú bequið við
Universitetið í Oslo. Hún sér at
hún liggur svært gott au kunnings-
messig í forhald til deusom hadde
studert í Oslo!

SURINAME TORARICA HOTEL-CASINO

PARAMARIBO - SURINAME S.A.

Cable address: Torarica - Suriname

3620 Upton St. NW
Washington D.C. 20008

August 8 - '69

Dear Bjarni -

I have just had lunch with Pappagale, who will be coming your way next month. His wife has just died but as she was very ill for a long time I gather this is a relief. I thought you might be interested in a couple of very personal comments about him - for your eyes only please! He is a nice, gentle, sincere sort of man who served in our navy for awhile long ago, but aside from that interest I'm still not sure why he is coming to Iceland. He said, however, that he chose it in preference to several other posts he was offered, so he obviously really wants it. He is an early to bed man and you'll not find him much of a party or social activist. We talked a good deal about the Embassy (which, with our normal bureaucratic stupidity is about to change almost completely) but he didn't ask much about Iceland's problems or personalities. He seems to me an intelligent, sympathetic, understanding man. He means well and I think will want to do the right thing but you'll have to educate him and engage his interest slowly; I doubt his ability to grasp the whole of a problem at first glance.

I got back from a South American trip a couple of months ago and am now inspecting here in Washington. We will probably retire early next year and go out to Seattle.

ARUBA CARIBBEAN HOTEL-CASINO
Aruba, Necherlands Antilles

INTERNATIONAL AIRPORT HOTEL
San Juan, Puerto Rico

CONDADO BEACH HOTEL
San Juan, Puerto Rico

CONDADO LAGOON HOTEL
San Juan, Puerto Rico

EXECUTIVE HOUSE ARIZONIAN
Scottsdale, Arizona

EXECUTIVE HOUSE
Chicago 1, Illinois

EXECUTIVE HOUSE
Washington, D. C.

We hope we'll be able to see you and Signður there when we get our house built. We also intend to get back to Iceland for a visit but no immediate chance of that at the moment.

We just heard a couple of days ago of Peter's death - Anne & I are so sad to think of him no longer with us and send you our deepest sympathies.

I hear you continue to have economic - and, I suppose, political troubles but as usual you are carrying on successfully - and I'm sure you'll continue to do so. It would certainly be a pleasure to be able to see you again, Bjarni, and have a long walk & a good drink at the end of it. I hope it won't be too long before we can

Anne & I send you & Signður our affectionate regards,

Sincerely,

Jim

Stockholm den 21 september 1969.

Käre vän

Ett riktigt hjärtligt tack för all den vänlighet, älskvärdhet och gästfrihet som Sigridur och Du visade mig under min senaste - och som jag hoppas inte sista - vistelse i Island.

Jag satte stort värde på att Islands statsminister trots sin stora arbetsbörda ville ägna så mycken tid åt mig och mina kolleger.

Kort efter hemkomsten träffade jag Arni Tryggvason och han omtalade då att Du i en ledare i Morgunbladiet behandlat en del nordiska frågor och bland annat skrivit om mig. Han har senare till mig sänt över en översättning av delar av denna ledare. Jag är djupt

H.E. Herr Statsministern

Dr. Bjarni Benediktsson

REYKJAVIK

Island

rörd över vad jag har läst och innerligt tacksam.
Som jag sade i Reykjavik: vår vänskap består för
evigt.

Än en gång, mitt allra hjärtligaste tack för
ännu en upplevelse av Islands natur, folk och gäst-
frihet. Naturligtvis ansluter sig Karin till mitt
tack för att jag som alltid blev så väl mottagen och
omhändertagen och till mina hjärtligaste hälsningar
och välgångsönskningar till Sigridur och Dig.

Din tillgivne vän

BODIL BEGRUP

AVENIDA DO RESTELO 15,
LISSABON - PORTUGAL

18-9-69.

Kære Bjarni og Signídur
Hjertelig tak for den
varme velkomst - det
var en stor glæde, at
være sammen med jer
igen og i det hele taget,
at være på Island.
Når jeg altid har
det godt og synes, at
man er hinanden nærmere
end andre steder.

Her er vi meget optagne
af det kommende valg

hvað det ser ud til, at
oppositionen for første
gang i ca 40 år har en
chance for, at deltage,
men dog måske ikke
for mere end nogle
få repræsentanter, for
valgerne har været pesti-
mistiske og let, ikke lod
sig indskrive på valg-
listen, da disse var
obovne i marts måned.

Der staves også af på,
men hovedbetingelsen
for deltagelse er, at
man kan læse og skrive
og kan hente dette for
en notat, hvis man, der
har gået blot nogle
få år i skole.

Kommunistfrejtere af
ST, men det er ganske
interessant, at se, om

det kan lykkes, for et
 etableret diktatur, at
 angive til demokrati
 under valige former.
 Desværre synes hele den
 ydre verden, at den har
 ret til at blande sig
 i Portugals indre forhold,
 Iva alle arter urelighe-
 der kan ventes -

J forstår, at Island
 sælger godt med saltfisk
 her i de Færøerne. Na
 er med få haldet,
 kan vi → alle være glade
 i den forbindelse.
 Velkommen når I
 har lyst. Har I købt en
 ny Mercedes. Mange hilsener
 Bode

Olav F. Ellerup
c/o Icelandic Airlines
Kennedy Airport, N.Y.

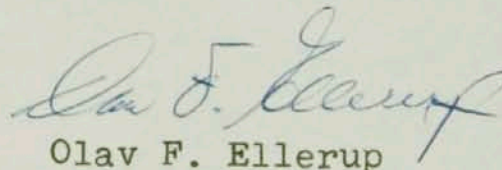
4. nóvember 1969

Háttvirtu forsætisráðherrahjón,

Þegar þið voruð hér á ferð fyrir nokkrum dögum, vildi mér það óhapp til, að verða þess valdandi að raska ró, þar sem þið voruð að kveðja vini á Kennedy-flugvelli, en orsökinn var sú, eins og þið vitið, að eg var fjarri því allsgáður og ekki fær um að taka þátt í þessari kveðju-athöfn, sem fulltrúi Loftleiða.

Þótt þetta sé að vísu óafsakanlegt, leyfi eg mér samt að biðja ykkur hjónin innilega afsökunar á þessum leiðinlega atburði.

Með beztu kveðjum,

Olav F. Ellerup

Hr. forsætisráðherra
Bjarni Benediktsson og frú
Háuhlíð 14
R e y k j a v í k.

Non-official translation

Reykjavik, August 8, 1969

Dear Mr. Prime-Minister,

Allow me to thank You once more for Your kind invitation to go riding with You and Your family, which gave me and my wife the great pleasure. Much more pleasure I have got from the conversation with You further to which let me, Mr. Prime-Minister, send You a text of the Soviet-Belgian Communique in English.

Accept, Mr. Prime-Minister, the assurances of my highest consideration.

N.Vazhnov

Ambassador of the USSR
in Iceland

His Excellency, Mr. Prime-Minister
Bjarni Benediktsson

Reykjavik

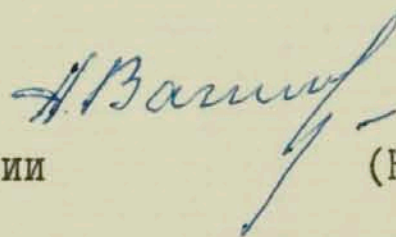
Рейкьявик, 8 августа 1969 года

Уважаемый господин Премьер-Министр,

Позвольте еще раз поблагодарить Вас за любезное приглашение совершить вместе с Вами и Вашей семьёй верховую прогулку, которая доставила мне и моей супруге огромное удовольствие. Еще большее удовлетворение принесла мне беседа с Вами, в продолжение которой, позвольте мне, господин Премьер-Министр, направить Вам текст советско-бельгийского коммюнике на английском языке.

Прошу Вас, господин Премьер-Министр, принять уверения в моем высоком уважении.

Посол СССР в Исландии

(Н. Важнов)

Его Превосходительству
Господину Премьер-Министру
Бьярни Бенедиктссону

Рейкьявик

Monday, July 28, 1969

3

SOVIET-BELGIAN COMMUNIQUE

P.Harmel, Minister of Foreign Affairs of Belgium, paid an official visit to the Soviet Union between July 23 and 26, 1969, at the invitation of the Soviet government. P.Harmel was received by A.N.Kosygin, Chairman of the Council of Ministers of the USSR, and had a talk with him about some major issues of reciprocal interest.

During the talks between Soviet Foreign Minister A.A.Gromyko and P.Harmel, which took place in an atmosphere of sincerity and a desire for better mutual understanding, there was a useful exchange of opinions on a broad range of questions of Soviet-Belgian relations, as well as on some vital international problems.

The Sides were gratified to note that in the past few years the relations between the USSR and Belgium were marked by the growth of cooperation in different areas. There is a development of mutually profitable commercial-economic, scientific technical and cultural ties between the two countries. Concrete measures were contemplated that would promote the development of these exchanges.

The Soviet and Belgian Foreign Ministers signed an Agreement on economic and scientific-technical cooperation. The Sides decided to hold in the immediate future some negotiations and conclude a Consular convention.

In view of the increasing exchanges of goods and shipping between the two countries they decided to study favourably the question of the conclusion of an Agreement on the principles of development of commercial exchanges and an Agreement on sea shipping, on the establishment in each country of a Soviet-Belgian Chamber of Commerce.

The Sides were gratified to note that corresponding organisations in the two countries were preparing to conclude an Agreement to boost cooperation in the field of radio and television.

The afore-mentioned agreements just as the already existing bilateral treaties and agreements will promote the strengthening of relations between the two states and the development of contacts between their establishments, organisations and citizens; thereby they will enhance the cause of providing better knowledge and understanding between the Soviet and Belgian peoples.

Monday, July 28, 1969

3

- 3 -

The Sides expressed their anxiety over the dangerous situation in the Middle East. They consider it imperative to establish as soon as possible a fair and lasting peace in the Middle East on the basis of implementation of all the provisions of the Security Council's resolution, dated November 22, 1967, which they fully support.

Noting the fruitfulness of the Soviet-Belgian talks held, it was found advisable to continue the exchange of opinions and political consultations between the Soviet Union and Belgium at different levels. These consultations will concern both questions of bilateral relations and international problems of mutual interest to the USSR and Belgium, the problems of European security and development of cooperation in Europe, above all.

P.Harmel has invited A.A.Gromyko, Minister of Foreign Affairs of the USSR, to pay an official visit to Belgium. The invitation has been accepted, with the date of the visit to be fixed through diplomatic channels.

(Pravda, July 27. In full.)

G. A. WAGNER, C.B.E.

THE HAGUE, 16th June, 1969.

30, CAREL VAN BYLANDTLAAN
TEL.: (070) 77.37.48

His Excellency
the Prime Minister of Iceland,
Bjarne Benediktsson,
Häulid 14,
REYKJAVIK.

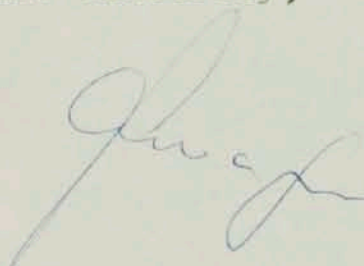
Dear Mr. Prime Minister

Mr. Stanley-Cary conveyed your message to me after his recent visit to your country which I appreciate very highly indeed. I do remember with pleasure our meeting at the Bilderberg Conference in Elsinore which produced such lively and profound discussions on matters of great importance.

It is a matter of pride to the Royal Dutch/Shell Group that we conduct our business also in your country and I am happy to know that Mr. Stanley-Cary who is very much involved in all this had the privilege of meeting you personally.

I am,

Yours sincerely,

Kårby 26.10.66

Höstvindar fara
Flyttfåglars skara
Dragit mot söder från Högan Nord
Träden stå kala
Lärka och svala
Sjunger ej över vilande jord.
Leende skönhet gränsla och ljus
Möter ej Er som gästar vårt hus
Kvällshimlen klarnar
Nattfrosten varnar
Denna oktoberdag.

Flygplan och bilar
Olika stilar
Datamaskin så sinnrik och stor
Mycket att skåda
Hos dessa båda
Sist på programmet stod våra kor.
Mjölken i taket, kalvarnas dans
Ungdjurens grace och svartvita glans
Tekniskt och jordiskt
Östgötskt och Nordiskt
Denna oktoberdag

Journalistforbundets

Avisudklips-Bureau

Ravnsborggade 2, 2200 Kbh. N.

Telf. (01) 39 13 70

Udclip af:

Kolding Folkeblad (V)

30. JULI 1969

Island som industristat:

DE VARME KILDER skal drive storindustri

Besøg hos Islands statsminister Bjarni Benediktsson. — Ingen truende statsbankerot, men vældige erhvervspolitiske omlægninger

Reykjavik. (Fra vor medarbejder Chr. Bønding).

— Meddelelsen om at den islandske stat skulle stå overfor noget i retning af statsbankerot er stærkt overdrevet, siger Islands statsminister Bjarni Benediktsson, da jeg forelægger ham den opskræmmende meddelelse, som har været gengivet i dele af den danske presse.

— Det er derimod helt rigtigt, at vi er ude for store økonomiske vanskeligheder, fordi vort erhvervsliv er så ensidigt orienteret, som tilfældet er, og fordi der forestår store omlægninger.

Samtalen med statsminister Bjarni Benediktsson, der er tidligere juridisk professor og senere i en årrække chefredaktør for Islands største blad »Morgunblaðið«, finder sted i ministerens private hjem i Reykjavik, hvor vi har fred for telefoner og folk, som ønsker besked om, hvor galt det egentlig står til for nationen. Man får indtryk af en personlighed med stor indsigt i de spørgsmål, han har med at gøre, og mange hverv har han haft i tidens løb.

Tre ministerposter samtidig

Bjarni Benediktsson er 61 år. Han blev juridisk professor ved Islands universitet, hvor han virkede til 1940. Island havde mange vanskeligheder i krigsårene, men i hovedstaden klarede Bjarni Benediktsson problemerne som borgmester fra 1940-47, hvor han overtog justits- og udenrigsministerposten. I 1949 blev han ved siden af de to ministerposter yderligere sit lands undervisningsminister. Sidstnævnte post afgav han dog igen i 1950, men fortsatte som justits- og udenrigsminister til 1953, hvor han afgav udenrigsministerposten og blev undervis-

af vort erhvervsliv for at komme bort fra ensidigheden i form af fiskeriet; men vi blev forrige vinter og specielt nu i vinter ramt af en arbejdsløshed, som har voldt betydelige kvaler. Vi har ikke været ude for en tilsvarende arbejdsløshed siden den anden verdenskrig. — Vi har under disse forhold måttet erkende, at vi for længe stolede på vort fiskeri som hovedindtægtskilde. Vi er i gang, men er ikke færdig med udbygning af vort landbrug og vor industri. Island er visselig fattig på råstoffer, men vi råder f. eks. over stor mængder af uudnyttet vandkraft i vore elve, ligesom vi har varme og energi i mange af vore varme kilder.

De varme kilder som drivkraft for storindustrier

— Hidtil har vi næsten kun brugt denne enorme kraftreserve til opvarmning og belysning i vore huse, men for to år siden skete en kursændring på dette område, som kan få uvurderlig betydning. Da startede nemlig en større udbygning af kraftværker end nogensinde tidligere med støtte af en overenskomst med et schweiz-

Bjarni Benediktsson — en bekymret, men trods alt optimistisk statsminister — redegør for sit lands vanskeligheder.

for industri på områder, hvor vi USA og Sovjetunionen, og vi for-

deler nu vor eksport ligeligt mel-

ningsminister ved siden af justitsministerposten indtil 1956, da han udtrådte af regeringen for at overtage den betydningsfulde chefredaktørpost, som han havde til 1959. Fra 1959 var han justitsminister og industriminister, indtil han i 1963 blev statsminister, en post han nu har beklædt i seks år. Bjarni Benediktsson har været altingsmand uafbrudt fra 1942, og han er i øjeblikket formand for sit parti, Selvstændighedspartiet. Det har han været siden 1961.

En lille nations store muligheder

Det spørgsmål jeg ønskede statsministerens svar på, var: »Tror De, at en lille nation med kun 180.000-200.000 indbyggere kan forblive selvstændig i en verden, hvor man ellers slutter sig sammen i større enheder på snart sagt alle områder?«

Den islandske statsministers svar var helt klart: »En lille nation har store muligheder, men forudsætningerne er samarbejde til alle sider. Man kan ikke være sig selv nok.«

- Hvad vil De gøre for at komme ud af de nuværende vanskeligheder?

- Vi har sådan set længe været i gang med en videre udbygning

isk firma, som beskæftiger sig med udbygning af aluminiumsmelteværker. Beslutningen om samarbejde med det udenlandske storforetagende var meget omstridt i Island, men vi, der stod med ansvaret for beslutningen, anså, at vi stod overfor et vendepunkt i vort lands historie, og at vi var ved at svinge ind på en bane, som efterhånden kunne lede frem til en større sikkerhed, end vi tidligere havde kendt til, selv om denne beskedne begyndelse kun kunne være en retningsviser for vor fortsatte færd som industrialisation. Jeg tror, at udviklingen i Island, som vi har oplevet særlig i det sidste år, har bidraget til, at flere og flere har indset ikke blot nytten, men nødvendigheden af det skridt, vi tog, hvilket bl. a. bekræftes ved, at man nu diskuterer ønskværdigheden af at få flere lignende foretagender både for aluminiumsmelteværket og for at udvinde mineraler af havvandet omkring Island. Den intensive jordvarme omkring vore kyster byder på enestående muligheder for den slags storindustri.

Man diskuterer videre mulighederne for at anvende den billige el-kraft, kombineret med den islandske arbejdskrafts dygtighed, for at fremme forskellige former

vil være konkurrencedygtige på verdensmarkedet.

Fordelen ved at være et lille land

- Mener De, statsminister Bjarni Benediktsson, at der er fordele ved, at Island er en lille nation med under 200.000 indbyggere?

- Ja, det mener jeg. Vi har f. eks. den betydelige fordel, at vor produktion er så forholdsvis begrænset, at den er lettere at afsætte. Hvis et land pludselig siger, at det ikke længere vil have vore produkter, kan vi henvende os til andre, og det drejer sig ikke om større partier, end at man kan skaffe plads til os på nye markeder. Heldigvis møder vi forståelse og støtte fra alle sider. Jeg kan f. eks. nævne, at vi oplevede dette i mellemkrigsårene, da vor store aftager, Spanien, pludselig lukkede for vore eksportprodukter. En dag sagde spanierne: Nu vil vi ikke købe mere fra Island! - Det havde været en katastrofe, hvis vi havde været et større land, og her kan jeg godt se, at de store tande er langt alvorligere stillet udenfor et fællesmarked, der pludselig rejser høje toldmure, end vi f. eks. er. Senere har vi været ude for, at englænderne pludselig lukkede for os, men så åbnedes et nyt marked for os i

lem Øst og Vest.

Det nordiske samarbejde — en stor værdi

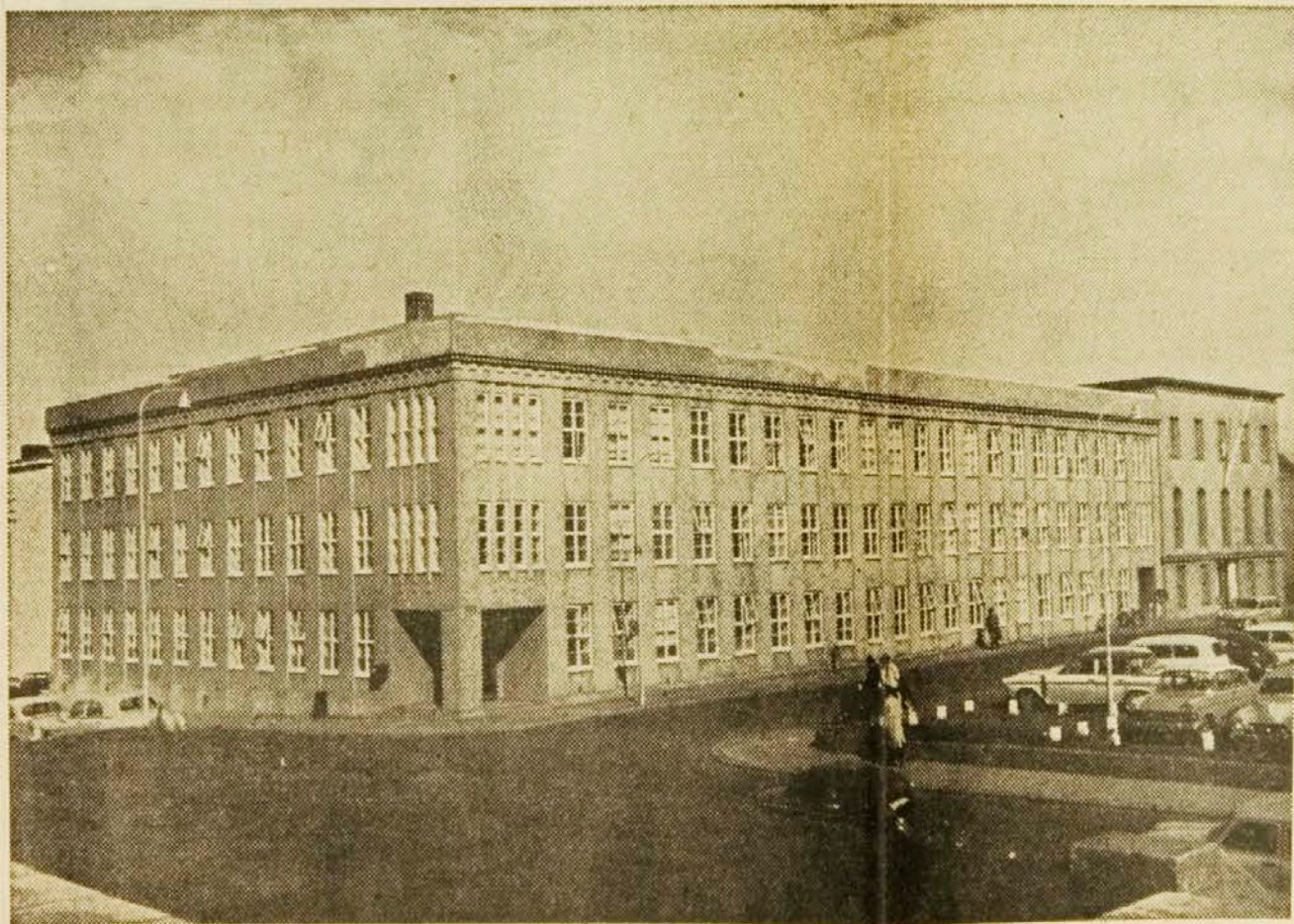
Da jeg var yngre og vi ofte drøftede det nordiske samarbejde og jeg samtidig tænkte på Islands stilling i verden, hændte det, at jeg kunne blive i tvivl om det nordiske samarbejde i grunden havde nogen betydning for mit land, fortsætter den islandske statsminister; men nu - hvor jeg har fået mine grå hår - må jeg stille det modsatte spørgsmål: om Island overhovedet kunne fortsætte som en selvstændig nation uden samarbejde med vore nordiske brødrefolk.

Efter at vi i en årrække havde nydt den største velstand i landets historie - så stor, at Island var blandt de lande, der havde den højeste levestandard i verden - har vi nu de sidste par år været inde i den alvorligste økonomiske krise i dette århundrede. Årsagerne er den dårlige fiske- og sildefangst i disse år. Dertil kom et voldsomt fald på verdensmarkedet for fiskemel og olie, og endelig ydede klimaet sit bidrag til vanskelighederne med en af de strengeste vintre i mands minde. Hele nordkysten var tilfrosset til hen i foråret 1968, idet den sidste is først smeltede midt i juli måned, hvilket også gav landbruget store tab.

- Der har været talt om en »nordisk egnsudviklingsplan« til overvindelse af de vanskeligheder, Island er inde i. Hvordan ser De på spørgsmålet om at få udenlandsk kapital ind i landet til udbygning af industrien, f. eks. en nordisk investering?

- Jeg kan sige, at vi er stærkt interesserede i sådanne planer. - Dog må jeg tilføje, at der i Island er nogen nervøsitet for al for stor indvandring til landet. Vi er så få, knapt to hundrede tusinde, hvilket er det samme som indbyggerne i Stor-Aarhus. Vi er bange for, at udviklingen skal komme til at løbe for stærkt, hvilket der har været stærke tendenser til de senere år. Vi kan heller ikke tage imod alle de turister, vi gerne ville se. Efterhånden som vi får tilstrækkelig hotelkapacitet vil vi gerne tage imod folk udefra og i særdeleshed fra Norden. Egnsudviklingsplaner, som er iværksat andre steder, vil vi hilse med stor glæde, slutter Bjarni Benediktsson.

Chr. Bønding.

„Den røde bygning“ i Reykjavik, hvor flere af regeringskontorerne i den islandske hovedstad befinder sig. Bygningen er efterhånden for lille til at rumme den voksende administration og venter på afløsning.